

[Hans Hedtoft.]

Forsyning med nødvendige Varer, Forbrugsbegrænsning, hensigtsmæssig Fordeling af Varebeholdninger samt Fremme eller Regulering af Vareproduktionen, og i § 4, Stk. 2, bemyndiges Ministeren endvidere til at træffe midlertidige Foranstaltninger til Fremme eller Regulering af Udførselen af Varer her fra Landet. Som man ser, Redskabet er der, men hvad nytter det, naar Ministeren ikke vil benytte det eller ikke forstår at anvende dette Mittel, og det er det, der under den nuværende Handelsministers Ledelse og Administration indtil dette Øjeblik har været Ulykken. Først er der selve Produktionens Størrelse. Ministeren har altsaa her Bemyndigelse til at fremme og regulere Produktionen, Lovens Ord er klare og utvetydige, men hvad er der sket?

Som jeg har nævnt, er Genopbygningen her i Danmark ikke kommet i Gang, og Investeringen har indtil dette Øjeblik faaet Lov til helt at passe sig selv, det gælder paa praktisk talt alle Omraader. Jeg skal indskrænke mig til et enkelt Eksempel, men et Eksempel, der til Gengæld har hele den danske Befolknings levende Interesse. I sin Tale nævnte den højtærede Handelsminister, at man ventede et betydeligt Byggeri i 1947. Alle er klar over, at det svageste Punkt i Byggesituationen er Mursten. Saafremt man i 1947 skal bygge 20 000 Lejligheder, som der har været Tale om, vil hertil kræves 550 Mill. Mursten. Produktionen udgjorde i 1946, som det er oplyst, kun 430 Mill. Mursten. Den højtærede Handelsminister oplyste nu, at man — jeg citerer her den højtærede Handelsministers Udtalelse — fra Industriens Side skønner, at Produktionen i 1947 skulde komme op paa ca. 500 Mill. Mursten. Jeg vil gerne spørge Handelsministeren, om man virkelig fra Regeringens Side mener at have varetaget Byggeriets Planlægning tilstrækkeligt ved simpelt hen at lade sig nøje med et Skøn fra Industriens Side over den eventuelt mulige Murstensproduktion? I Betragtning af den meget store og fortsat i forfærdelig Grad voksende Bolignød, der hersker her i Landet, maa det efter vor Mening være den siddende Regerings Pligt, og i særlig Grad den højtærede Handelsministers Pligt, at sørge for, at Byggesituationens svageste Punkt, nemlig Murstensproduktionen, ikke kommer til at afhænge af Tilfældigheder. Regeringen bør træffe saadanne Foranstaltninger, at den nødvendige Murstensproduktion virkelig sikres. Paa hvilken Maade det kan gøres, maa Eksperterne finde ud af,

jeg skal blot antyde et Par Punkter, der maa sættes ind paa. For det første maa man sikre Teglværkerne fornødent Brændsel — først og fremmest; for det andet maa der skaffes bedre Vilkaar for Teglværkernes Arbejdere, saa at de ikke søger bort fra Værkerne. Herunder hører, at de maa kunne faa Arbejde paa Teglværkerne, lige saa saare Frosten gaar af Jorden, at de saa vidt muligt maa sikres Ansættelse hele Sæsonen ud, og at man maa sikre dem Cykeldæk til Kørsel til og fra Arbejdet og sikre dem Arbejdstøj. Disse Problemer har Handelsministeren ikke beskæftiget sig med, derimod antyder han Muligheden af en ny Prisforhøjelse paa Teglværksprodukterne. Jeg føler mig paa ingen Maade overbevist om, at en saadan ny Prisforhøjelse er den rette Fremgangsmaade, maaske burde man i Stedet for paa dette Felt overveje en statsgaranteret Ordning i Lighed med, hvad man har haft for Tørvenes Vedkommende.

I øvrigt trues 1947's Byggeri ogsaa af andre Vanskeligheder; der vil være Knaphed ogsaa paa andre Byggematerialer, og muligvis kan en stigende Materiefod formindskes Byggelysten. Mon der overhovedet har fundet Forhandling Sted mellem de Myndigheder, som henholdsvis Byggeri og Rente-forhold sorterer under, om disse Forhold? Det, der er pinligt i Øjeblikkets Situation, er efter min Mening, at vi stadig mangler et fuldt udarbejdet Byggeprogram for Danmark i 1947.

Dernæst Eksporten. Ministerens Indsats her er som bekendt af meget ny Dato og tager, for saa vidt angaar Industrieksporten, væsentligt Sigt paa at give ekstra Tildelinger af Raavarer til Eksportvirksomheder, og i Forbindelse hermed klausuleres en Del af Produktionen til Eksport. Jeg har tidligere fremdraget Spørgsmaalene om større Eksport af Porcelæns- og Fajancevarer, om forøget Eksport af KONSERVES, om forøget Eksport af en Række mindre nødvendige og mere luksusbetonede Varer. Hidtil har jeg ikke faaet Svar, men nu faar vi en Udvalgsbehandling, hvor jeg ogsaa vil bede den højtærede Handelsminister om, hvis han ikke vil gøre det her fra Talerstolen, at give os en Redegørelse for, om der overhovedet fra Regeringens Side er øvet en Indsats med Hensyn til at fremme Eksporten af luksusbetonede Varer. Ogsaa Spørgsmaalet om Eksportens Organisering trænger sig paa. Naar f. Eks. danske Sølvvarer ikke kan eksporteres i større Omfang, end Tilfældet er, beror det saa ikke paa, at et stort Flertal af Branchens Virksomheder er for smaa til selvstændig Eksport?